

עת"א (מרכז) 32200-03-25 - פלוני נ' שרות בתי הסוהר

עת"א (מרכז) 32200-03-25 - פלוני נ' שרות בתי הסוהר ואח'מחוזי מרכז

עת"א (מרכז) 32200-03-25

פלוני (אסיר)

נגד

1. שרות בתי הסוהר

2. מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

[25.08.2025]

כבוד השופט דרור ארד-אילון

מטעם המשיבים עו"ד חופית נחמיה ועו"ד מוריה יצחק

פסק דין

העותר מלין על סיווגו כאסיר בפרופיל אלמ"ב וכפועל יוצא מכך על סיווגו בקטגוריה א' (אלמ"ב).

לאחר עיון, מצאתי דין העתירה להתקבל.

העובדות ומהלך העתירה

1. העותר נושא במאסר בן 3 שנים מיום 10.7.2023 בגין עבירות אלימות (שלא במשפחה) (ת"פ (ירושלים)

8513-08-23; 13.1.2025), והוא מסווג כאסיר בפרופיל אלמ"ב ובקטגוריה א' (אלמ"ב).

בעתירה שהגיש בעצמו ביום 2.3.2025 הלין על סיווגו כאסיר אלמ"ב וביקש להגדירו כאסיר רגיל ולאפשר את שינוי

הקטגוריה מא' לב'.

2. בדיון הראשון ביום 23.7.2023 התייצב העותר כשהוא מיוצג ונקבע שהעותר יגיש השלמת טיעון. ביום 24.8.2025

טענו הצדדים באופן מפורט. ב"כ העותר הגיש את הוראת משרד הרווחה והשירותים החברתיים 3.37 "ועדות מחוזיות

לגילוי עריות ולאלימות במשפחה לענייני אסירים ומשפחותיהם" (להלן: 'הוראת המשרד 3.37'). המשיב הגיש את

החלטת ועדת אלמ"ב מיום 15.5.2025 ובכללה חלק חסוי.

3. ביסוד סיווגו עומד תיק חקירה במשטרה בגין חשד לתקיפה סתם נגד בת זוג, אשר נסגר מחוסר ראיות ביום

15.3.2022 (תיק משטרה 813168/2020). העותר כופר בכך שהיה מדובר בקשר זוגי מלכתחילה, ומהמידע שהובא

בפני עולה, שכיום אין עוד קשר בין השניים. אולם, כפי שאבהיר, אין לשאלות אלו חשיבות לצורך הכרעה בעתירה.

4. העותר סווג בידי שב"ס כאסיר אלמ"ב עוד לפני כינוסה של ועדת אלמ"ב. הוועדה נדרשה לראשונה לעניינו של

העותר רק בעקבות העתירה, ביום 15.5.2025 (כשנה ועשרה חודשים לאחר תחילת מאסרו), וקבעה שיש לסווגו

בפרופיל אלמ"ב בשל תיק החקירה על יסוד הוראת סעיף 5(ב)(3)(ג) לפקודת הנציבות 04.54.03 "אופן עבודת

ועדות משרדיות ובין-משרדיות לעבירות במשפחה - אלימות וגילוי עריות" (להלן: 'פקודת הנציבות'), שזו לשונו:

- "הוגשה תלונה במשטרה והוחלט לסגור על סגירת היק בשל חוסר ראיות או חוסר עניין לציבור, ובלבד שסגירתו נעשתה לפני 3 שנים או פחות."
5. טענתו העיקרית של העותר היא, שביום 15.5.2025 כאשר נדרשה ועדת אלמ"ב לעניינו של העותר חלפו יותר משלוש שנים מאז סגירת התיק ביום 15.3.2022, ולכן לא היה העותר באוכלוסיית היעד לפי פקודת הנציבות ולא היתה לוועדה סמכות לסווגו כ'פרופיל אלמ"ב'. עמדת המשיב היא, שהמועד הרלוונטי לבחינת הפרופיל הוא כניסתו של העותר למשמורת, ביום 10.7.2023, ובמועד זה לא חלפו שלוש שנים מאז סגירת תיק החקירה. דיון והכרעה
6. פעולת המשיב בקשר לוועדה הבין-משרדית בעניין אלימות במשפחה וגילוי עריות נקבעה בפקודת הנציבות 04.54.03 לעיל. בסעיף 1(ב)(1) לפקודה נקבעו ועדות מחוזיות בין משרדיות לטיפול באלימות במשפחה ובגילוי עריות.
- הבסיס החוקי לפעולתן של ועדות אלימות במשפחה והיקף סמכויותיהן, נקבעו בסעיף 2 לפקודה. בסעיף 2(א) נקבע, כי "פעולת הוועדות המחוזיות מוסדרת בהוראה 3.37 לתקנון עבודה סוציאלית במשרד הרווחה (להלן: 'תע"ס') - 'וועדות מחוזיות לגילוי עריות ולאלימות במשפחה לענייני אסירים ומשפחותיהם' - אשר הותקנו מכוח תקנות שירותי הסעד (טיפול בנזקקים), התשמ"ו-1986".
7. בסעיף 4 לפקודת הנציבות נכללו הגדרות 'עבירות אלימות במשפחה', ו'בן זוג'. בהקשר זה קבע בית המשפט העליון, שפרשנות מרחיבה ולא פורמליסטית של יחסי משפחה בהקשר של סיווג אלמ"ב היא סבירה ומקיימת את תכלית ההסדר החוקי, תואמת את השכל הישר וצריכה להיעשות בהתאם לנסיבות. נמצא, ש"אין דופי בשימוש במנגנון מייעץ כמו ועדת אלמ"ב גם במקרים המצויים במעגל רחב יותר של המשפחה או הסכסוך המשפחתי." (רע"ב 5745/10 עראפת נ' שב"ס ואח' [נבו] (2010)).
- במקרה שלפנינו, התלונה (שככל הנראה, לא הוגשה על ידי מי שנחשד שהיא הנפגעת), עוסקת בחשד לפגיעה בבת זוג, ועל פני הדברים מקיימת החקירה עילה לבחינת עניינו של העותר בוועדת אלמ"ב.
8. בסעיף 7 לפקודה נקבעו תפקידיה של ועדת אלמ"ב כלדקמן: "אבחון והערכת האסיר, נפגע העבירה ומשפחותיהם. האבחון יכלול הערכת מידת מסוכנותו של האסיר כלפי נפגע העבירה, המשפחה והסביבה."
- תכלית הפקודה היא, אם כן, קיום פיקוח ובקרה הדרושים באופן ייחודי בתחום האלמ"ב כלפי אסיר בעת שהוא נתון במשמורת כדי להגן על נפגעי עבירה ועל בני משפחתו של האסיר.
9. הוראה זו אינה חלה על כלל האסירים. "בטרם תידרש ועדת אלמ"ב לעניינו של אסיר, עליה לבחון אם הוא נכלל ב'אוכלוסיית היעד' המסורה לפיקוחה, כמוגדר בסעיף 5 לפקודה. סעיפיו הקטנים של סעיף 5 מפרטים הקשרים שונים, שבהם יש יסוד לבחון את סיווגו של אסיר כ'אסיר אלמ"ב' או כ'אסיר בפרופיל אלמ"ב', והפעלת סמכויותיה של ועדת אלמ"ב כלפי אסיר מותנות בכך שיימצא ב'אוכלוסיית היעד'." (עת"א (מרכז) 54834-05-24 קאשי נ' שרות בתי הסוהר (2024)).
10. המשיב הבהיר, כאמור, שועדת אלמ"ב את עניינו של העותר מכוח סעיף 5(ב)(3)(ג) לפקודת הנציבות, שעיקרו תלונה על אלימות במשפחה שנסגרה מחוסר ראיות או מחוסר עניין לציבור, ולא חלפו שלוש שנים מסגירתה.

ביסוד ההסדר הקבוע בסעיף 5(ב)(3)(ג) לעיל, עומדת הערכה, כי אף שתיק נסגר בהעדר ראיות במידה הדרושה להעמדה לדין פלילים או בהעדר עניין לציבור, עשויות להיות בו ראיות מנהליות, שילמדו עולה ממנו סיכון לאלימות במשפחה, ועל כן יש מקום לפיקוחה של ועדת אלמ"ב (עת"א (מרכז) 21933-11-22 פלוני נ' שב"ס (2023)). האיזון שנמצא בין העובדה שמדובר בתיק שנסגר לבין האפשרות ללמוד ממנו ממצא לחובת החשוד, נמצא בהגבלת התקופה לשלוש שנים מסגירת התיק, כך שמעבר לתקופה זו אין לוועדה סמכות לבחון את עניינו של אסיר מכוחו של סעיף זה.

11. כאמור, המשיב טוען שהמועד הרלוונטי לבחינת תקופת שלוש השנים הוא כניסתו של אסיר למשמורת, ולעומתו טוען העותר שהמועד הוא הדין בוועדה. לאחר עיון מצאתי לקבל את עמדת העותר, שתקופת שלוש השנים מסגירת התיק נבחנת לפי מועד הדין בוועדת אלמ"ב.

ראשית, זוהי הסמכות המוקנית בהוראת המשרד 3.37. כאמור, מכוח סעיף 2 לפקודת הנציבות, פעולת הוועדות המוקמות מכוחה מוסדרת בהוראת המשרד 3.37. סעיף 9.5.4 להוראה קובע, כי "הועדה המחוזית תתכנס בעניינו של האסיר ומשפחתו ככל שניתן בסמוך ל: * תחילת ריצוי המאסר לשם הכרות והתווית תוכנית טיפולית לאסיר ולמשפחתו..." סעיף 9.5.5 קובע כי "במקרים בהם הועדה המחוזית לא תתכנס כמפורט לעיל, אם בשל העבודה שהפניה לוועדה הגיעה במועד מאוחר יותר מהמועדים הנ"ל ואם מסיבות אחרות, הועדה תידון בכל הנושאים המובאים בפניה בעניינו של האסיר ומשפחתו, נכון לאותה עת."

דברים אלה מלמדים הן על החשיבות קיום דיון סמוך לכניסה למאסר דבר (ולא אי קיום כל דיון במשך קרוב לשנתיים כמו במקרה הנדון). ובשאלה הנדונה, הם קובעים שהדיון ייעשה בעניינו של האסיר "נכון לאותה עת". קביעה זו נדרשת לאור הגדרת תפקידי ועדת אלמ"ב, שבראשם "אבחון והערכת האסיר", כאשר "האבחון יכלול את מידת מסוכנותו של האסיר כלפי נפגע העבירה, המשפחה והסביבה" (כאמור בסעיף 7 לפקודת הנציבות). ברי, שהערכת מסוכנות יש לעשות על יסוד כלל הנתונים הנכונים ליום עריכתם במבט צופה עתיד. לצורך פיקוח, קביעת מסגרות טיפול ותנאי כליאה, הערכה לקראת שחרור מוקדם והגנה על משפחתו של האסיר - אין ערך רב לקביעה בדבר הערכת המסוכנות שהיתה ביום הכניסה למאסר, ונדרשת הערכת מסוכנות מעודכנת, הנבחנת "נכון לאותה עת" על יסוד מכלול הנתונים המעודכנים.

על כן, קביעה שמועד הבחינה הנכון הוא יום כניסת האסיר למשמורת, אינה מקיימת את תכלית האבחון והערכת המסוכנות הקבועות בפקודה.

12. גם בהיבט ההסתמכות והוודאות יש חשיבות למועד ברור ומוגדר. לפי גישת המשיב, ניתן לסווג אסיר על יסוד תיק חקירה שנסגר פחות משלוש שנים מאז כניסתו למשמורת, גם אם מאז כניסתו למשמורת חלפו שנים רבות, באופן שאינו מבחין בין מי שחקירתו נסגרה זה מקרוב, לבין מי שחקירתו נסגרה שנים קודם לכן. יש יסוד לטענה, שההיפך הוא הנכון. קרי, שאסיר שסווג בפרופיל אלמ"ב בשל תיק חקירה שנסגר יוצא מכלל 'אוכלוסיית היעד' בהתייחס לסעיף 5(ב)(3)(ג) בחלוף שלוש שנים מסגירת התיק, אף אם הוא עדיין במשמורת. אולם משלא נדרשתי לכך לצורך הכרעה בתיק דנן, תיוותר שאלה זו לעתיד לבוא.

13. העותר טען בדיון, כי במאסרו הקודם לא סווג כאסיר בפרופיל אלמ"ב, על אף, שטרם חלפו שלוש שנים מסגירתו של תיק החקירה הנדון, ולכן חל לגביו סעיף 5(ד) לפקודת הנציבות, העוסק ב"מקרים בהם אין צורך בפנייה לוועדות", ובפרט סעיף 5(ד)(1):

"אסיר שהוגדר במאסרו הקודם כאסיר רגיל ואין לגביו מידע חדש על אלימות ו/או מסוכנות, לא תעשה פנייה של עו"ס בית הסוהר לגורמי הטיפול בקהילה ולא יופנה לוועדות לצורך הגדרתו."

- יש טעם בטענה זו. תיק החקירה האמור נסגר ב-15.3.2022. העותר שוחרר ממאסר קודם ביום 21.6.2023, ולא נסתרה טענתו שבמאסרו הקודם לא סווג כאסיר בפרופיל אלמ"ב. על כן, משלא הובא לגביו מידע חדש, לא היה מקום להעלותו לועדת אלמ"ב מלכתחילה. אפשר שזו הסיבה לכך, שבמשך כשנה ועשרה חודשים במאסרו הנוכחי לא פנו גורמי הטיפול במשיב לגורמי הטיפול בקהילה ואף לא לועדת אלמ"ב לצורך סיווגו של העותר.
14. לאור קביעותי האמורות, אין צורך לבחון את טענות העותר אשר לגוף החלטתה של ועדת אלמ"ב. על כן אסתפק בהערה, שועדת אלמ"ב לא נתנה כל משקל לכך, שלא עמדה בפניה כל ראיה בדבר התנהגות המלמדת על סיכון לאלימות או לקשר שלילי כלפי בת הזוג או כלפי בן משפחה כלשהו בחמש השנים מאז פתיחת חקירת המשטרה ועד הדין. דומה שבהערכת סיכון "נכון לאותה עת", היה מקום לבחון ולתת משקל לנסיבות אלו. כך בפרט, כאשר נסיבות המקרה שנחקר לא הובילו לראיות המצדיקות העמדה לדין, ואף לא לראיות מנהליות חד-משמעיות בדבר אלימות כלפי בת זוג.
15. כך אף אין צורך להידרש לטענת העותר, שלא היה בסמכותו של שירות בתי הסוהר להורות על סיווגו של העותר כאסיר אלמ"ב לאחר כניסתו למשמורת ולפני שועדת אלמ"ב בחנה את עניינו. בהקשר זה אפשר להפנות לכך, שועדת אלמ"ב אינה אורגן של שירות בתי הסוהר, אלא "ועדה בין משרדית" (כלשון שמה של פקודת הנציבות), האוצרת מומחיות וניסיון מיוחדים, ואפשר שמדובר בסמכות ייחודית, שיש להפעיל סמוך ככל האפשר לכניסתו של אדם למשמורת (כהוראת סעיף 9.5.4 להוראת המשרד 3.37). מנגד, יש משקל לעובדה, שהעותר הגיש כל בקשה בעניין זה עד להליכים דנן, והשתתף בירורה של טענה זו.
16. אשר לסיווגו של העותר בקטגוריה א' (אלמ"ב) המשיב לא הציג טעמים לסיווג זה מלבד סיווגו כאסיר פרופיל אלמ"ב, כמפורט לעיל.
- סוף דבר
17. מכלל הטעמים המפורטים, העתירה מתקבלת.
- סיווגו של העותר כאסיר בפרופיל אלמ"ב מבוטל, עמו מבוטלת הגדרתו בקטגוריה א' (אלמ"ב), והוא יוגדר בקטגוריה המתאימה לעניינו שאינה עולה על ב'1.
- ניתן היום, א' אלול תשפ"ה, 25 אוגוסט 2025, בהעדר הצדדים.